

2024-05-03

Redogörelsetext för ändringar i överenskommelse om lön och anställningsvillkor för räddningstjänstpersonal i beredskap (RiB 24)

Den 3 maj 2024 träffade SKR och Sobona överenskommelse om lön och anställningsvillkor för räddningstjänstpersonal i beredskap (RiB) med Brandmännens Riksförbund, Svenska Kommunalarbetareförbundet (Kommunal) och Vision.

Nedanstående är redogörelse för förändringar i överenskommelse om lön och anställningsvillkor för räddningstjänstpersonal i beredskap (RiB) i lydelse 2024-05-01.

Förhandlingsprotokoll

Det tillförs en ny central och lokal protokollsanteckning till förhandlingsprotokollet mellan SKR/Sobona och Brandmännens Riksförbund. Anteckningen är en hänvisning till Lagen om facklig förtroendemans ställning på arbetsplatsen och konstaterar att 6 - 7 §§ i nämnd lag gäller vid bestämmande av facklig förtroendemans ledighet för fackligt uppdrag.

Anteckningen innebär inte att innehållet i lagen görs till kollektivavtalsinnehåll, utan ska enbart ses som ett konstaterande från centrala parter att lagen gäller.

Mellan SKR/Sobona, Kommunal och Vision gäller AFF 76/LAFF 76.

Partsgemensamt arbete – Stödmaterial i aktuella arbetsmiljöfrågor

Det tillförs en central protokollsanteckning med innebörden att det partsgemensamma arbetet om arbetsmiljö från RiB 22 förlängs. Syftet är att ta fram ett stödmaterial till lokala parter utifrån gällande arbetsmiljöregelverk, med inspiration från bland annat Friska Brandmän och Suntarbetsliv. Arbetet ska vara slutfört 30 november 2024.

Ur förhandlingsprotokoll till RiB 22:

”Centrala parter tillsätter en arbetsgrupp med uppdrag att sammanställa och tillgängliggöra ett stödmaterial i aktuella arbetsmiljöfrågor. Stödmaterialiet bör komplettera material som redan finns och omfatta områdena:

- Kränkningar och sexuella trakasserier
- Risk för exponering för farliga ämnen
- Arbetslivsinriktad rehabilitering
- Våld mot räddningstjänstpersonal”

Översyn av frågor kopplade till RiB med fokus på kompetensförsörjning

Det tillförs en central protokollsanteckning om ett partsgemensamt arbete som ska genomföras mellan centrala parter inom avtalsperioden. Parterna ska under avtalsperioden utreda frågor angående:

- Kompetensförsörjning kopplat till MSB:s uppdrag gentemot RiB.
- Tillämpning av avtalsvillkor i relation till verksamhetens behov.
- EU:s arbetstidsdirektivs påverkan relaterat anställda på RiB-avtalet.
- Medverkan i räddningsvärn enligt 7 kap. 4 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Syftet är att tydliggöra vad som gäller vid medverkan i räddningsvärn, så som exempelvis ersättning och villkor.

Arbetet påbörjas under avtalsperioden och en delrapport presenteras den 30 november 2024.

Bestämmelser för räddningstjänstpersonal i beredskap, RiB 24, bilaga 1

§ 4 Beredskapsersättning

Mom. 1 Beredskapsersättningen höjs per 2024-05-01 till 31,70 kronor per timme. Detta utifrån att centrala parter enats om att vikta uppräknings av ersättningar mot beredskapsersättning. Som ett resultat av detta förblir ersättningar som utges med stöd av § 5 mom. 1 oförändrade.

Mom. 5 Momentet förtydligas. De befintliga anmärkningarna till momentet lyfts in i löpande text och momentet tillförs två nya anmärkningar.

Den första anmärkningen förtydligar att frivilliga byten inte ger rätt till tillägget och att hänsyn inte tas till timmar, plus eller minus, som uppstår till följd av byten. Den andra anmärkningen innebär att frånvaro till följd av semester, sjukfrånvaro med stöd av Sjuklönelagen eller Socialförsäkringsbalken, föräldraledighet enligt Föräldraledighetslagen samt utbildning som arbetsgivaren beordrat räknas som fullgjord beredskapstid vid beräkning av ersättning enligt momentet. Frånvaro av annan orsak likställs inte med fullgjord beredskap. Med ”utbildning som arbetsgivaren beordrat” avses sådan utbildning som arbetsgivaren beordrat arbetstagaren att genomföra under tid då denne skulle ha

fullgjort beredskapstjänstgöring och som innebär att beredskapstjänstgöringen inte kan fullgöras.

I övrigt är momentet oförändrat jämfört med RiB 22 då momentet fick ny lydelse. Nedan följer redogörelse för § 4 mom. 5 i RiB 22:

Den nya lydelsen möjliggör för arbetsgivare att fastställa ett mått på ordinarie beredskapstjänstgöring i verksamheten, det vill säga en ordinarie omfattning av beredskap. Det fastställda måttet på ordinarie beredskapstjänstgöring i verksamheten utgör utgångspunkten för när ersättning för extra beredskap kan utges. Enskild överenskommelse kan däremot ingås mellan arbetsgivare och arbetstagare om att arbetstagarens fastställda beredskapstjänstgöring enligt § 4 mom. 2 (tjänstgöringslistan) istället ska tillämpas som utgångspunkt.

Måttet för ordinarie beredskapstjänstgöring i verksamheten kan exempelvis fastställas per station. Arbetsgivaren fastställer måttet för ordinarie beredskapstjänstgöring efter överläggning med berörd arbetstagarorganisation. Överläggningen ersätter 11, 12 och 14 §§ MBL.

Syftet med förändringen av denna bestämmelse är inte att införa en sysselsättningsgrad eller motsvarande heltidsmått på beredskapstjänstgöring i verksamheten. Förändringen syftar enbart till att möjliggöra för arbetsgivaren att fastslå ett mått på verksamhetsnivå för när ersättning enligt detta moment kan utges.

Det fastställda måttet för ordinarie beredskapstjänstgöring i verksamheten ska inte överstiga vad som anges i § 4 mom 1. anmärkning 1, dvs arbetstagaren ska inte beordras till beredskapstjänst mer än var tredje vecka i genomsnitt per 12-månaders period. Detta motsvarar 168 timmar i genomsnitt under varje period om 3 veckor. Det är vidare av vikt att det fastställda beredskapsmåttet är väl känt i verksamheten.

Som nämnts ovan kan enskild överenskommelse träffas mellan arbetsgivare och arbetstagare om att tillägget istället utgår ifrån den fastställda tjänstgöringslistan enligt § 4 mom. 2 istället för det ordinarie beredskapsmåttet för verksamheten.

Om arbetsgivaren inte har fastställt ett mått för ordinarie beredskapstjänstgöring i verksamheten utgår tillägget istället ifrån fastställd tjänstgöringslista enligt § 4 mom. 2.

För att ersättning enligt detta moment ska utgå krävs att den extra beredskapen sker på arbetsgivarens initiativ genom att denne tillfrågar arbetstagaren. Frivilliga byten ger inte rätt till ersättning för extra beredskap och ur det hänseendet tas inte hänsyn till timmar, plus eller minus, som uppstår till följd av byten.

Exempel

1. Anders och Malin är beredskapsbrandmän enligt RiB på samma station. På stationen finns ett fastställt mått på ordinarie beredskapstjänstgöring på 168 timmar per tre veckor. Anders behöver byta bort 5 timmar till Malin, vilket innebär att Anders under aktuell treveckorsperiod

fullgör 163 timmar beredskap och Malin fullgör 173 timmar. Ingen ersättning utges enligt momentet för Malins tid utöver 168 eftersom det grundar sig i ett frivilligt byte.

Dagen efter tar Anders, på arbetsgivarens förfrågan, 24 extra beredskapstimmar för att täcka upp för en annan arbetstagare som anmält VAB. De timmarna ersätts enligt momentet.

2. Anders och Malin är beredskapsbrandmän enligt RiB på samma station. På stationen finns ett fastställt mått på ordinarie beredskapstjänstgöring på 168 timmar per tre veckor. Anders får, på grund av akuta omständigheter hos huvudarbetsgivaren, tjänstgöringshinder under 5 timmar. Arbetsgivaren frågar Malin, som tar de 5 timmarna på förfrågan av arbetsgivaren. Det innebär att Anders under aktuell treveckorsperiod gör 163 timmar beredskap och Malin gör 173 timmar. Malin får ersättning enligt momentet för de 5 timmarna.

Dagen efter tar Anders, på arbetsgivarens förfrågan, 5 extra beredskapstimmar. De timmarna ersätts inte enligt momentet då Anders inte har fullgjort sina 168 timmar.

3. Anders och Malin är beredskapsbrandmän enligt RiB på samma station. På stationen finns ett fastställt mått på ordinarie beredskapstjänstgöring på 168 timmar per tre veckor. Anders kan inte upprätthålla beredskap under 8 timmar på grund av VAB. Arbetsgivaren frågar Malin som åtar sig extra beredskap, vilket innebär att Anders under aktuell treveckorsperiod fullgör 160 timmar beredskap och Malin fullgör 176 timmar. Malin får ersättning enligt momentet för de 8 timmarna.

Dagen efter tar Anders, på arbetsgivarens förfrågan, 24 extra beredskapstimmar för att täcka upp en för en annan arbetstagare som anmält VAB. De timmarna ersätts enligt momentet.

§ 9 mom. 2 Utbildningspremien höjs till 2 066 kronor.